

Energie
Fonds
Overijssel

Al 10 jaar nieuwe energie

**Nieuwe energiedag - Ruim baan voor
mestvergisting**

financiert de energietransitie

1

Inhoud

- Even voorstellen
- Biomassa
- Ervaring met Biomassa
- Kansen en Risico's
- Vragen
- 10 jaar nieuwe energie

2

Even Voorstellen

Willem Dubbelman
 Manager Project Financiering
 Biomassa, warmte
 06 51 40 64 42
 Willem.Dubbelman@energiefondsoverijssel.nl

Persoonlijk

49 jaar, geboren in Breda
 Getrouwd, drie kinderen en woonachtig in Almelo
 Studie: Milieumanagement, Wageningen Universiteit

3

Beheer Energiefonds Overijssel door StartGreen Capital

1

Regionale energie fondsen

- (achtergestelde) Leningen
- Risico kapitaal (aandelen)
- Focus op regionale energie impact
- Hernieuwbare energie (-opwek en -besparing)

2

Venture capital

- Seed fondsen
- Risicokapitaal
- Groeikapitaal

3

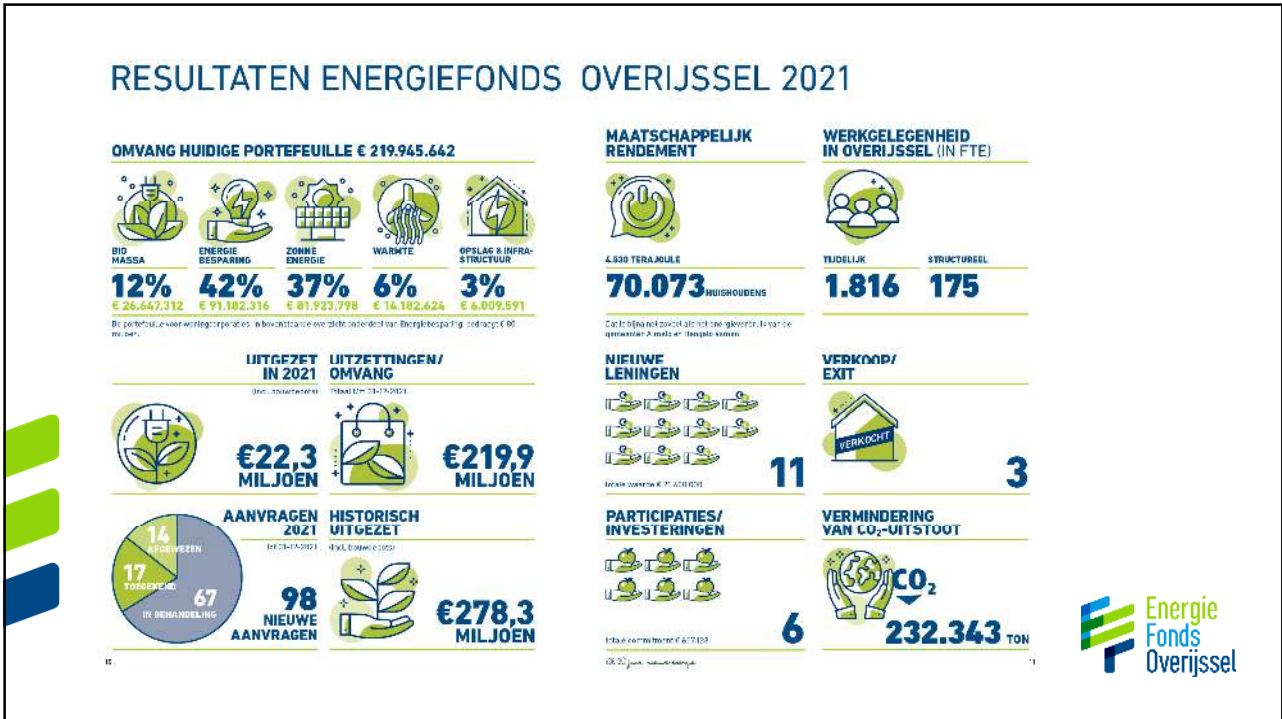
Crowdfunding

- Groeikapitaal
- (Converteerbare) leningen

4

5

6

Ervaring met Biomassa – Netwerken

- Oxe – Netwerk met vijf boeren die lokaal vergisten en het biogas leveren aan ForFarmers, GD
- Biogas Netwerk Twente – transport en opwerking van biogas van grote varkenshouder
- Cogas Duurzaam – transport van biogas naar tuinder en Chemisch bedrijf Byk Cera
- In ontwikkeling: Boerengas, uitbreiding Oxe, Ommen en Markelo-Lochem-Laren (hub met 40 boeren)

7

Ervaring met Biomassa – Risico's

- Beschikbaarheid en prijzen van co producten
- Volatiliteit van prijzen
- Succes afhankelijk van manager
- Stikstof – toekomstzekerheid boeren
- Afhangelijkheid van kwaliteit van co producten wat is de gas-potentie van een ton mest werkelijk?
- Hoe omgaan met contracten? Je wil zekerheid, maar alles goed in EPC contract vangen blijkt heel lastig. Ook prijzen langer vastleggen is heel erg moeilijk en ongebruikelijk

8

Kansen

- Gegeven huidige energieprijzen kan vergisten al snel rendabel zijn
- Het lukt steeds beter om lange termijn zekerheid te krijgen over prijzen – los van SDE
- Vraag naar transportbrandstof
- Er is een goede gasinfrastructuur
- Vergisters worden beter en krijgen minder last van storingen
- Er is heel veel vraag naar gas
- Derogatiwet: er moet steeds meer mest worden afgevoerd

9

Kansen – kamerbrief van 5 juli 2022

- Inzet op groen gas, door verplichte bijmenging
- Vanaf 2025: ten minste 150 mln m3 gas
- Vanaf 2030: ten minste 1,6 mld m3 gas (20% van gebruik huishoudens: evt. meerkosten voor kleingebruiker)
- Vergisting draagt bij aan reductie stikstof en methaanuitstoot in de landbouw
- Vergisting draagt bij aan circulaire landbouw en terugdringen van kunstmest gebruik

10

Financiering

Gegeven de risico's is goed onderzoek belangrijk, de kwaliteit en commitment van de operator zijn cruciaal, net als beschikbaarheid biomassa en techniek

In verhouding met zon en wind is een lagere bevoorschotting als senior mogelijk en zijn hogere rentes gebruikelijk. Dat geeft ook meer ruimte voor junior leningen. Echter is een goede eigen inbreng wel een goed middel om betrokkenheid te borgen

11

11

Vragen

**Energie
Fonds
Overijssel**

al 10 jaar nieuwe energie

Adres

Postbus 40165
8004 DD Zwolle
Telefoon 038 303 16 49

Bezoekadres

Bedrijfsverzamelgebouw Hanz
Hanzeplein 11 - 27, kamer 6.01
8017 JD Zwolle

**Energie
Fonds
Overijssel**

12

10 jaar EFO: Al 10 jaar nieuwe energie

Al 10 jaar nieuwe energie

In 2022 bestaat ons tiende jaar en riep ik uit tot een heel jaar lang jubileum voor ons voorbeeld van alweer 10 jaar EFO. Met als thema 'Nieuwe Energie'.

2013 Het eerste jaar van de EFO. De EFO is een samenwerking van de provincie Overijssel, de gemeenten van de regio en de Energie Federatie van Overijssel (EFO). De EFO is een organisatie die zich inzet voor de realisatie van de energietransitie in Overijssel. De EFO heeft als doel om de energietransitie te versnellen en te ondersteunen. De EFO doet dit door middel van diverse activiteiten, zoals het organiseren van workshops, het geven van advies en het ontwikkelen van projecten.

2015 De EFO heeft in 2015 een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2017 In 2017 heeft de EFO een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2019 De EFO heeft in 2019 een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2021 In 2021 heeft de EFO een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2022 Het tiende jaar van de EFO. De EFO is een organisatie die zich inzet voor de realisatie van de energietransitie in Overijssel. De EFO heeft als doel om de energietransitie te versnellen en te ondersteunen. De EFO doet dit door middel van diverse activiteiten, zoals het organiseren van workshops, het geven van advies en het ontwikkelen van projecten.

2012 Het eerste jaar van de EFO. De EFO is een samenwerking van de provincie Overijssel, de gemeenten van de regio en de Energie Federatie van Overijssel (EFO). De EFO is een organisatie die zich inzet voor de realisatie van de energietransitie in Overijssel. De EFO heeft als doel om de energietransitie te versnellen en te ondersteunen. De EFO doet dit door middel van diverse activiteiten, zoals het organiseren van workshops, het geven van advies en het ontwikkelen van projecten.

2014 De EFO heeft in 2014 een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2016 In 2016 heeft de EFO een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2018 De EFO heeft in 2018 een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

2020 In 2020 heeft de EFO een aantal belangrijke activiteiten uitgevoerd. Zo heeft de EFO een aantal workshops georganiseerd over de energietransitie. Daarnaast heeft de EFO een aantal projecten ontwikkeld, zoals de ontwikkeling van een energiecoöperatie en de ontwikkeling van een energieadviesbureau.

